

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาความขัดแย้งในการใช้น้ำและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำแม่ตาช้าง จังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุหลักของความขัดแย้งในการใช้น้ำในลุ่มน้ำแม่ตาช้างเกิดจากการขยายตัวของกิจกรรมของภาครัฐและภาคทุน ความขัดแย้งไม่ได้เกิดจากการแย่งชิงน้ำในระหว่างชุมชนต่าง ๆ ในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังเกิดจากการแย่งชิงน้ำระหว่างชุมชนในท้องถิ่นกับสถานประกอบการจากภายนอกซึ่งใช้ประโยชน์จากแม่น้ำโดยไม่เคารพกฎและกติกาในการใช้น้ำที่กำหนดโดยชุมชน ซึ่งยังผลให้เกิดการขาดแคลนน้ำจนสถานการณ์เลวร้ายลงจนถึงขั้นวิกฤตมาตั้งแต่ พ.ศ. 2533-2535 ชุมชนในลุ่มน้ำแม่ตาช้าง ซึ่งรวมถึงชุมชนต้นน้ำ ชุมชนกลางน้ำ และชุมชนปลายน้ำได้เสนอมาตรการแก้ปัญหาเบื้องต้น โดยการจัดตั้ง “คณะกรรมการศึกษาฟื้นฟูและจัดการลุ่มน้ำแม่ตาช้าง” อย่างไรก็ตาม ความพยายามในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวยังต้องการการประสานมากขึ้นในระหว่างชุมชนต่าง ๆ และต้องการความร่วมมือมากขึ้นระหว่างคณะกรรมการและชุมชน ชุมชนต้องปรับตัวและใช้ความเข้มแข็งและศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ในทางสันติวิธีเพื่อที่กฎและกติกาในการใช้น้ำจะได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

This study is aimed at investigating conflicts concerning water usage and people's participation in managing water resource at Mae Ta Chang Basin in Chiang Mai province.

As the results of the study, it is found that the major cause of conflicts concerning water usage at Mae Ta Chang Basin arises from the expansion of state and market activities. Conflicts arise not only from a fight among local communities, but also from a fight between local communities and the outsider enterprises which appropriate benefits from the River without respecting rules and regulations in using water launched by the communities. This brings about the shortage of water. The situation has been deteriorated until it reached the crisis in 1990-1992. Communities in the neighborhoods including the upper

stream community, middle stream community, and lower stream community propose a preliminary problem solving measure by setting up a “Committee for rehabilitating and managing Mae Ta Chang Basin”. However, such an attempt in solving the problem still needs more coordination among the communities and needs more cooperation between the Committee and the communities.

The communities must adjust more and fully utilize their strengths and potentials in a peaceful way in order that rules and regulations concerning the water usage among the parties involved will be accepted.